

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	51-553-34-24
Дата:	05 / 06 2025 г.

15.29
21

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ПЕТДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КОМИСИЯ ПО КОНСТИТУЦИОННИ И ПРАВНИ ВЪПРОСИ

ДОКЛАД
за първо гласуване

Относно: законопроект за допълнение на Гражданския процесуален кодекс, 51-454-01-34, внесен от Атанас Зафиров Зафиров и група народни представители на 12.12.2024 г. и законопроект за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс, № 51-502-01-19, внесен от Министерски съвет на 28.05.2025 г.

На свое редовно заседание, проведено на 4 юни 2025 г., Комисията по конституционни и правни въпроси обсъди законопроект за допълнение на Гражданския процесуален кодекс, 51-454-01-34, внесен от Атанас Зафиров Зафиров и група народни представители на 12.12.2024 г. и законопроект за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс, № 51-502-01-19, внесен от Министерски съвет на 28.05.2025 г.

На заседанието присъстваха: от Министерството на правосъдието – г-н Георги Георгиев – министър, г-жа Донка Аврамова, г-жа Даниела Белчина и г-н Филип Савов – държавни експерти в дирекция „Съвет по законодателство“; от Върховния административен съд – съдия Николай Гунчев; от Висшия Адвокатски съвет – г-жа Валя Гигова – заместник председател; от работната група по медиация към Висшия съдебен съвет – г-жа Даниела Марчева – член на Висшия съдебен съвет, г-н Марин Маринов – председател на Апелативен съд – Варна, г-н Калин Баталски – председател на Окръжен съд – Перник, г-н Александър Ангелов – съдия в Софийския градски съд, г-жа Десислава Манасиева – Жекова – съдия в Окръжен съд – Варна и г-жа Янита Тончева – адвокат в Софийска адвокатска колегия.

Законопроект, № 51-454-01-34, беше представен от народния представител Владимир Георгиев, който посочи, че с него се предлага преодоляване възможността за нееднакво тълкуване на разпоредбата на чл. 446, ал. 1 от Гражданския процесуален кодекс и избягване на опитите за различно прилагане в практиката. С приемането на законопроекта се цели създаването на единен подход при изчисляване размера на секвестрируемата част от дохода и се внася яснота в съответствие с точка 3 на Тълкувателно

решение № 2 от 26.06.2005 г. по тълкувателно дело № 2/2013 г. на ОСГТК на Върховния касационен съд. Той допълни, че промените ще допринесат за подобряване на отношенията между участниците в изпълнителното производство и до икономия на време и труд.

Законопроект № 51-502-01-19 беше представен от министъра на правосъдието, който посочи, че с него се предвижда въвеждането на задължителна информационна среща за процедура по медиация за определени граждански и търговски дела, подсъдни на районните, окръжните и апелативните съдилища. Той заяви че целта на закона е да намали натовареността на съдилищата чрез използването на медиационната процедура и добави, че въвеждането ѝ като задължителен етап от производството ще доведе до повишаване на ефективността на гражданското и търговското правораздаване чрез бързо и евтино решаване на спорове между физически и юридически лица, както и до намаляване на административната тежест за магистратите.

Министърът на правосъдието допълни, че въвеждането на задължителната съдебна медиация е било предмет на законодателна инициатива през 2023 г., като с Решение № 11 от 1 юли 2024 г. по конституционно дело № 11 от 2024 г. Конституционният съд обявява част от промените в Закона за медиацията и в Гражданския процесуален кодекс за противоконституционни. Законопроектът е в отговор на поставените с решението на Конституционния съд критерии и с него се предлага съдът да задължава страните по висящи съдебни дела да участват в информационна среща за процедура по медиация, предхождаща медиацията по дванадесет конкретно определени в закона групи граждански и търговски дел.

Г-н Георгиев уточни, че производствата са определени след анализ на европейската практика и след преценка на възможността за постигане на споразумение между страните. Предлага се въвеждане на задължителна медиационна процедура при спорове по: семейноправни въпроси, съсобственост, спорове в етажна собственост, делби, трудови спорове, търговски и облигационни спорове. Избраните производства са между страни, които се познават, имат интерес от бързо и по-икономично разрешаване на спора и може да се разчита, че провеждането на процедурата ще доведе до доброволно уреждане на спора между тях. Министърът допълни, че очакванията са една трета от случаите да приключват със споразумение след проведена медиация.

С цел обезпечаване на интересите на страните е предвидено, че при насрочена задължителна информационна среща за медиация, производството по делото не се спира и съдопроизводствените действия продължават, като страните са длъжни да участват в информационната среща само веднъж в производството пред първа инстанция.

За обезпечаване провеждането на производството се предлага в

случаите, когато страна не се е явила без уважителна причина или е отказала да участва в информационна среща, да се налага глоба, като при одобряване от съда на споразумение, постигнато в резултат на процедурата по медиация, 75 на сто от внесената държавна такса се връща на ищеца.

В допълнение се прецизират критериите за заемане на длъжността медиатор към съдебен център по медиация, като лицето трябва да е завършило висше образование и да е преминало допълнителен подбор и специализирано обучение по ред, определен в наредба.

Министърът на правосъдието заяви, че законопроектът е включен в Националния план за възстановяване и устойчивост и в изпълнение на ангажиментите по плана са издадени две наредби за прилагането на закона, като са направени и съответните промени в Правилника за администрацията на съдилищата и Класификатора на длъжностите в съдебната администрация.

Законопроектите съответстват на изискванията на Закона за нормативните актове, указа за неговото прилагане и Правилника за организацията и дейността на Народното събрание.

По законопроект № 51-454-01-34 е постъпило отрицателно становище от Министерството на правосъдието и Софийски адвокатски съвет.

По законопроекта, внесен от Министерския съвет, са постъпили положителни становища от Висшия адвокатски съвет и Сдружение Национална мрежа за децата.

В изпълнение на разпоредбата на чл. 73, ал. 11 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание по време на обсъждането на законопроектите на първо гласуване в рамките на заседанието се проведе и публичното им обсъждане.

Министърът на правосъдието уточни, че законопроектът е включен в Плана за възстановяване и устойчивост и приемането му ще допринесе за намаляване броя на съдебните спорове. Г-н Георгиев добави, че съдът задължава страните да участват в информационна среща за процедура по медиация, когато прецени, че спорът е подходящ за този способ, като в преценката си съобразява всички обстоятелства, свързани със спора по подробно разписани критерии.

Адвокат Гигова заяви, че подкрепя положените от Министерството на правосъдието усилия и допълни, че представеният законопроект заслужава подкрепа. Тя дискутира част от предложенията във връзка с налагането на имуществена санкция при неявяване на информационна среща, изискването за лично явяване и установените критерии за преценката на съда да задължи страните да участват на информационна среща.

Г-жа Марчева и г-н Маринов заявиха, че със законопроекта страните се задължават по посочените производства да участват на информационна среща, а не на медиация. Г-жа Марчева уточни, че с Решение на Съда на

европейския съюз от 3 септември 2024 г. съдът приема, че постановеното от Конституционния съд решение не е съобразено с Директива (ЕС) 2008/52 на Европейския парламент и на Съвета. Г-н Маринов добави, че медиацията при търговските спорове е благоприятен способ и приложението ѝ ще доведе до спестяване на ресурси на страните.

В обсъждането взеха участие народните представители Александър Рашев и Владимир Георгиев.

Г-н Рашев заяви, че от парламентарната група „Има Такъв Народ“ ще подкрепят и двата законопроекта. Той добави, че внесенят от Министерския съвет законопроект е балансиран и ще допринесе до икономия на съдебен ресурс.

Народният представител Владимир Георгиев посочи, че от парламентарната група „БСП – ОБЕДИНЕНА ЛЕВИЦА“ ще подкрепят законопроекта на Министерския съвет, като между първо и второ гласуване ще предложат промени за прецизиране на текстовете.

В резултат на проведеното обсъждане, Комисията по конституционни и правни въпроси:

- **с 6 гласа „за“** (от които 2 от ПГ БСП-ОЛ, 2 от ПГ ИТН, 1 от ПГ МЕЧ и 1 от ПГ Величие), **0 гласа „против“** и **9 гласа „въздържал се“** (от които 5 от ПГ ГЕРБ-СДС, 2 от ПГ ПП-ДБ, 1 ДПС-НН и 1 от ДПС-ДПС) предлага на Народното събрание да не приеме на първо гласуване законопроект за допълнение на Гражданския процесуален кодекс, 51-454-01-34, внесен от Атанас Зафиров Зафиров и група народни представители на 12.12.2024 г.;

- **с 13 гласа „за“** (от които 5 от ПГ ГЕРБ-СДС; 2 от ПГ ПП-ДБ, 1 от ДПС-НН, 2 от ПГ БСП-ОЛ, 1 от ДПС-ДПС и 2 от ПГ ИТН), **0 гласа „против“** и **2 гласа „въздържал се“** (1 от ПГ МЕЧ и 1 от ПГ Величие) предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване законопроект за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс, № 51-502-01-19, внесен от Министерски съвет на 28.05.2025 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО КОНСТИТУЦИОННИ И ПРАВНИ ВЪПРОСИ**

АННА АЛЕКСАНДРОВА